

המודעות הסביבתית הגואה בארץ ובעולם מעמידה מנהיגים עסקיים בפני דילמה לא פשוטה: האם ביכולתם לבצע מהלך משמעותי שישנה במהותו את התפקוד של עסקיהם? האם ללכת על בטוח יותר וללא מהפכות ולנסות לבצע צעדים קטנים וסמליים עד שמושגים כגון "קיימות" ייקלטו בארגון? או האם, מחשש לטענות "גרינווש" ("טיוח ירוק") על צעדים קטנים מדי, מוטב לא לעשות דבר?

בגלל חשש זה לעיתים לא נעשות פעולות שיכלו לשפר, גם אם במעט, את המצב הסביבתי. לכן, חשוב לבחון כל מקרה לגופו, ולא לפסול פעילויות גם אם הן נראות "קטנות", אך חשוב עוד יותר לוודא שהפעילות והדיווח אודותיה לא ייצרו מצג שווה בקרב מחזיקי העניין. בעמוד 6 תוכלו לקרוא על דוח חדש אשר בהן מעל 1,000 מוצרים נפוצים אשר טוענים באופן זה או אחר שהם "ירוקים", ומצא כי ב-99% מהמקרים הטענות הן פשוט "גרינווש" - אם באמצעות מידע מבלבל, אם באמצעות נתונים לא רלוונטיים או פשוט באמצעות מידע שקרי - מוצרים רבים טוענים להיותם ירוקים או אורגניים, כשהאמת רחוקה מכך. כדי באמת להתבלט, ולאורך זמן, צריך לזכור שמחזיקי העניין מתחכמים וביקורתיים יותר מבעבר וחלקם בעלי יכולת מקצועית לבחון את פרטי הפרטים. הפתרון, אף שאינו פשוט ליישום, ניתן לסיכום במשפט אחד - עשייה אמיתית, שמטפלת בבעיה סביבתית מהותית, ובצידה - דיווח אמין וישיר למחזיקי העניין.

חודש טוב!

תוכן הענינים

- 2 סביבה וחברה.....עמוד
- 3 תחבורה ותעופה.....עמוד
- 4 מוצרים, מגמות ותהליכים.....עמוד
- 5 גזי חממה, אנרגיה ושינוי אקלים .. עמוד
- 6 מחויבות, שקיפות ודיווח..... עמוד
- 7 חקיקה ופסקי דין.....עמוד

ארועים סביבתיים בחודש הקרוב

21-22/1/08 - ועידת עסקים וסביבה 2008

כפר המכביה, ר"ג

30/1/08 - מפגש פתיחה - השתלמות תחבורה בת-קיימא

בארגון "תחבורה היום ומחר"

אסיף-אסטרטגיות בע"מ עוסקת ביזמות ופיתוח עסקי המטמיעים מחויבות לסביבה וערכים חברתיים. אנו מתמחים בבניית אסטרטגיה ובתהליכים ייחודיים בהם טרם התגבשה תורה סביבתית-עסקית סדורה: בניהול סביבתי, בבניית שקיפות, דיווח ודיאלוג ציבורי, בבדיקת טכנולוגיות והשקעות ובהכוונת מחקר, פיתוח מוצרים ושירותים ובשיווק "ירוק".

בין לקוחותינו נמנים: אגד, נשר תעשיות מלט ישראלים, דן - תחבורה ציבורית, כיל מוצרים תעשייתיים, מעבדות שרון, משרד התשתיות הלאומיות, המשרד לאיכות הסביבה ואחרים.

פרטים נוספים באתר אסיף-אסטרטגיות בע"מ: <http://www.assifstrategies.com/>

עריכה : לימור ספקטורובסקי-כוכבי

פליטות מספינות גורמות ל-60,000 מקרי מוות בשנה

פליטות מספינות אשר משיטות באוקיינוסים אחראיות לכ-60,000 מקרי מוות בשנה ממחלות לב וסרטן שקשור בריאות, כך לפי מחקר שפורסם במגזין "Environmental Science and Technology". בשנחאי, בסינגפור ובהונג-קונג, שבהם נמלים מהעמוסים בעולם, צפויים לסבול באופן חמור במיוחד ביחס לאחרים.

"במשך זמן רב התפיסה המקובלת הייתה שפליטות מספינות הן אי-שם באוקיינוס והן לא באמת משפיעות על אף אחד ביבשה. אני חושב שהמחקר הזה מראה בברור שזו טעות", אומר דיוויד מרשל שהשתתף במחקר, "הפליטות הן כן משמעותיות וצריכה להיות עליהן בקרה". כדוגמא, פליטות גופרית מתחבורה ימית בינלאומית מהוות 8% מפליטות הגופרית מכל הדלקים הפוסיליים.

<http://www.planetark.com/dailynewsstory.cfm?newsid=4519&newsdate=08-Nov-2007>

מחקר – מים מותפלים מזיקים לחקלאות

מחקר של קבוצת חוקרים ישראלים, שהתפרסם במגזין המדעי היוקרתי Science, טוען כי מים מותפלים עלולים לגרום לפגיעה בגידולי חממה חקלאיים כמו עגבניות, צמחי תבלין ופרחים. החוקרים קוראים להעריך מחדש את השימוש במים מותפלים לשימוש חקלאי, וטוענים שכדי שניתן יהיה להמשיך ולהשקות במים המותפלים - מים שעברו תהליכי סינון ואידי לציורך הוצאת המלחים מהם - יש לשנות את הרכבם.

אחת הבעיות המרכזיות שמעלים החוקרים במאמרם, היא שכמויות המלחים במים המותפלים - נמוכות מדי. הד"ר אורי להב מהפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית בטכניון, סיפר שבתחילה דווקא סברו שמים מותפלים יועילו לחקלאות, מכיוון שמלחים פוגעים בצמחים, בקרקע ובמקורות המים. כאשר גם הקרקע שעליה גדלים הצמחים - לדוגמה חול או מצע מנותק - חסרה חומרים חיוניים, פגיעת המים המותפלים חמורה. הקרקע לא יכולה לספק את המגנזיום והסידן שחסרים במים. בעקבות זאת, נגרמים לגידולים פגמים פיזיולוגיים והתפתחותם ניזוקה.

<http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/922199.html>

סכסוך בין ארגנטינה לאורוגוואי על רקע זיהום סביבתי

החלטתה של אורוגוואי לאשר הקמת מפעל ייצור נייר שנוי במחלוקת גוררת ביקורת קשה מצד שכנתה, ארגנטינה, שטוענת שהמפעל יזהם את הנהר שמפריד בין המדינות. אורוגוואי אישרה סופית את הקמת המפעל לאחר שניסיון נוסף לפתור את המחלוקת המתמשכת בין המדינות נכשל. המפעל מהווה את אחת ההשקעות הפרטיות הגדולות בהיסטוריה של אורוגוואי וצפוי לייצר כמיליון טון של עיסת נייר בשנה. אך הוויכוחים סביב הקמתו העכירו קשות את יחסי שתי המדינות, שהיו קודם ביחסי ידידות נורמליים. ארגוני סביבה מארגנטינה קיימו הפגנות וחסמו כבישים שוב ושוב בשנתיים האחרונות. בתגובה, אורוגוואי סגרה לאחרונה את מעבר הגבול הקרוב ביותר לגבול. האישור האורוגוואי הכעיס מאוד את ראשי ארגנטינה, ונשיא ארגנטינה, קישנר, אף עסק בכך בנאום שנשא, והאשים את נשיא אורוגוואי, אוסקז, בקטיעת השיחות שתווכו על ידי מלך ספרד ונועדו לפתור את המחלוקת. התקשורת בארגנטינה טוענת כי קישנר אמר לווסקז שהוא דקר את העם הארגנטינאי בגב.

<http://www.alertnet.org/thenews/newsdesk/L09414629.htm>

פורסם דוח הצדק הסביבתי 2007

דוח הצדק הסביבתי השלישי שהתפרסם בתחילת נובמבר על ידי ארגון "חיים וסביבה" מצביע על תופעות שקיימות בערים בישראל ומאפיינות עולם שלישי. בישראל 2007 עדיין קיימות שכונות שמאפייניהן הפיזיים הן בדמות המעברה של שנות ה-50: פחונים, העדר מדרכות וכבישים, מתחמי מגורים משותפים של בני אדם ובעלי חיים, העדר ביוב מוסדר וניקוז, וללא תשתית לאיסוף פסולת. מקומות מוזנחים מבחינה סביבתית הם גם מקומות בלתי בטוחים ואחוזי הפגיעות בילדים גבוהים בהם בהרבה מאשר במקומות מבוססים ומושקעים. את הדוח המלא ניתן לקבל מארגון "חיים וסביבה".

<http://www.sviva.net/Info.php?docId=349>

רכב: פחמן דו-חמצני (CO₂), פחמן חד-חמצני (CO), תחמוצות גופרית (SOX), פחמימנים (HC) וחלקיקים נשימים עדינים (PM). יש לציין כי חסרה בהצעת החוק התייחסות לקבוצת מזהמים חשובה נוספת: תחמוצות חנקן (NOX), אך יתכן כי היא תתווסף בעתיד.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3466309,00.html>

הפתרון לפליטות מהכבישים – משאיות ענק

במה שנראה במבט ראשון צעד סותר, הממשלה הבריטית מקדמת שימוש במשאיות ענק כאמצעי לצמצום פליטות גזי חממה ועלויות.

המשאיות נקראות (longer, heavier) LHV (vehicles) והן דומות ל"רכבות כביש" האוסטרליות, אך מעט קטנות יותר. כל משאית בנויה משתי קרוניות מחוברות בעלות מנוע יחיד. משאית אחת כזו יכולה להכיל 60% יותר ממשאית רגילה, וכך נחסכות הפליטות והעלויות.

המשאיות שישמשו בניסוי הראשון של הממשלה יהיו בעלות אורך מקסימלי של 26 מטרים ומשקל של כ-60 טון. משאית רגילה היא באורך של כ-16 מטרים ומשקל של עד כ-40 טון. זוהי תוספת של 30% במשקל המשאית, אך 60% תוספת בקיבולת הנשיאה שלה.

באשר לשאלת בטיחות המשאית – מחקר עדכני קבע כי היא בטוחה באותה מידה כמו משאית רגילה.

<http://www.environmentalgraffiti.com/?p=554>

דן עמדה בדרישה להפחתת מזהמים-חודשיים לפני תאריך היעד

בתום חודש אוקטובר 2007, הודיעה הנהלת חברת דן כי החברה עמדה ביעדים שהוצבו לה על ידי המשרד להגנת הסביבה ובית המשפט לטובת דצמבר 2007, והפחיתה את פליטות החלקיקים מצי האוטובוסים שלה ב-50% ביחס לנתוני סוף שנת 2004, היינו, חודשיים לפני הזמן שהוקצב. מנהלי חברת דן החליטו להעניק לנושא איכות הסביבה עדיפות משמעותית בניהול החברה, וההתנהלות הארגונית והתרבותית של עובדיה ומנהליה, בסיוע חברת "אסיף אסטרטגיות" המתמחה בתחום איכות הסביבה. בעבודה משותפת בראשות המנכ"ל מר שמואל רפאלי, וראש חטיבת המשק מר מאיר ברכה, בוצעו שינויים ושיפורים בתוך החברה, ובראשם הטמעת נושא איכות הסביבה כחלק מהתרבות הארגונית של החברה.

חברת דן נקטה תהליכים רבים ומורכבים וביניהם ניתן לציין: תהליך בו ננקטו צעדים שונים כדי להבהיר את חשיבות הנושא לעובדים, מסע הסברה לנהגי החברה ולסדרנים על חשיבות הנושא והצעדים המתוכננים בחברה. במקביל הותקנו ממירים מחמצנים בחלק מצי האוטובוסים, גריטה של אוטובוסים ישנים מסוג יורו 0, רכישה של אוטובוסים מדגם חדיש - יורו 4, והפחתת מספר האוטובוסים המפרקיים. כמו כן הופחת הקילומטרז' המבוצע על ידי אוטובוסים ישנים.

<http://www.chamber.org.il/Articles/Item.asp?ArticleID=21720&CategoryID=44&Archive=1>

אזהרה: נהיגה במכונית מקצרת את חיך

יו"ר ועדת הכלכלה בכנסת, ח"כ גלעד ארדן, הגיש הצעת חוק חדשה, לפיה יחויבו כל יבואניות הרכב להקצות 20% מפרסומיהן לטובת מידע בנושא זיהום האוויר וצריכת הדלק של המכוניות אותן הם משווקים. "מטרת חוק זה היא להבטיח כי לצרכני הרכב תהיה נגישות למידע מלא על ביצועי הרכבים", מפרט ארדן בדברי ההסבר להצעת החוק, "מתוך כוונה לעודד שקיפות מרבית ולהביא לרכישה מוגברת של רכבים ידידותיים לסביבה". על-פי הצעת החוק של ארדן, בכל פרסום לרכב ממועי, יחויבו היבואניות לציין את צריכת הדלק וכן את פליטת המזהמים של הרכב המופיע בפרסום. בנתונים אודות זיהום האוויר, מתייחסת הצעת החוק לחמישה מהמזהמים העיקריים שפולטים כלי

סין - חברות מזהמות לא ייסחרו בבורסה

חברות סיניות, שיפרו את תקנות הזיהום, לא ייסחרו בבורסה ולא יהיו רשאיות לקבל הלוואות מבנקים. ההחלטה התקבלה כחלק מניסיונותיה של ממשלת סין לאכוף תקנות סביבתיות נוקשות יותר. סין טוענת כי ביולי תרכיב "רשימה שחורה" שתכלול חברות מזהמות שיוגדרו "מסורבות מסחר". "תאגידיים שיימצאו אשמים בהפרות סביבתיות או ייכשלו בעמידה בדרישות זיהום האוויר, לא יורשו לקבל הלוואות או להיסחר בבורסה", הסביר זו שנגסיאן, השר הסיני להגנת הסביבה לעיתון מקומי. הטענה היא שהחברות הסיניות מתעלמות מהתקנות בשל קלות העונשים, ומכיוון שחלקן מוגנות על ידי גורמים רשמיים שמתנגדים לחוקים שעשויים לפגוע בכלכלה המקומית.

<http://news.nana10.co.il/Article/?ArticleID=523303>

כמה עולה לגדל תינוק ידידותי לסביבה?

הטרנד הטבעי והירוק מגיע גם אל התינוקות: חיתולים רב פעמיים, חזרה לחיתולי הבד, צעצועים אקולוגיים, מגבונים מתכלים, בגדים בלי רעלים וכמובן - אוכל אורגני. לכל אחד מאלו פתרון ידידותי יותר לסביבה ולתינוק, אך ברוב המקרים הוא עדיין יקר יותר.

המוצר הבסיסי ביותר הוא החיתול. למי שירצה להחליף את החיתול החד-פעמי יש כמה ברירות. אחת מהן היא לחזור לחיתולי הבד הכבסיים במחיר של 40 שקל לשלישיית חיתולים. אופציה אחרת ויקרה יותר היא חיתולי בד משוכללים, המותאמים לגזרת התינוק ומשווקים בגדלים שונים. הם בדרך כלל מצוידים גם ברפידות לוכדות, שניתן להשליך לפח או למחזר. מדובר בחיתולים יקרים משמעותית. כל חיתול עולה בין 16 ל-80 שקל, לפי הגודל והחברה. אחרי בהלת העופרת בצעצועים, למשל, נרשמה עלייה של כ-20% בצריכת הצעצועים האקולוגיים. צעצועים אלה עשויים ברובם עץ, מודבקים בדבק טבעי לא רעיל ומצופים שעוות דבורים במקום לק. המחירים נעים מ-59 שקל לרעשן ועד 430 שקל לקופת סופרמרקט.

שוק הביגוד הידידותי לתינוקות גם גדל בצורה מרשימה, אך לא מספקת. מי שרוצה להלביש את תינוקו אך ורק בבגדים ידידותיים, ימצא מבחר דל למדי. חברת "תינוק ירוק" משווקת מוצרים שהיא מייצרת בהודו לתינוקות, אבל זהו ביגוד בסיסי בלבד. מלבד זאת, ניתן למצוא שמיכות מכותנה אורגנית, שגודלה ללא שימוש באמצעי הדברה ודשנים כימיים.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3462897,00.html>

אריזונה - צ'יפס דל השפעות סביבתיות

אל המפעל של חברת Frito-Lay שבאריזונה, חברת בת של פפסיקו לייצור חטיפי צ'יפס, מגיעים כל יום מעל 230,000 ק"ג תפוחי אדמה ושם הם נשטפים, נפרסים, מטוגנים ומחולקים לשקיות. התהליך צורך כמויות אדירות של אנרגיה, ומייצר כמויות אדירות של שפכים, עמילן וקליפות תפוחי אדמה.

כעת מאמצת החברה תוכנית שאפתנית לשנות את אופן הפעולה של המפעל כך שבסופו ייוצר סוג חדש של צ'יפס: צ'יפס ידידותי לסביבה.

מטרת החברה היא לייצר מצב שבו מפעלה שבאריזונה לא ישתמש כלל בחשמל מהרשת, ויופעל כמעט באופן מלא על דלקים ממקורות מתחדשים ועל מים ממוחזרים.

בשנים הקרובות מתכננים בחברה להתקין גם פילטרים מתקדמים שימחזרו את מרבית המים שמשמשים לטעיפת התפוחים ולשטיפת התיירס שמשמש לחטיפים אחרים, ואז יפיקו מהשפכים גז מתאן ששריפתו תסיק את דוודי המפעל.

כבר כיום פפסיקו היא הקונה הגדולה ביותר של אשרות אנרגיה מתחדשת בארה"ב.

http://www.nytimes.com/2007/11/15/business/15plant.html?_r=2&ex=1195794000&en=d8b4bbf950186423&ei=5070&emc=eta1&oref=slogin&oref=slogin

ישראל - משרד המשפטים - ללא נייר

במסגרת הצטרפותו של משרד המשפטים למאמץ הגלובלי לשמירה על איכות הסביבה, שכר המשרד חברה שתסרוק את כל מסמכי המשרד, ויחידות הסמך שלו, לרבות תיקי הנכסים ומסמכי הטאבו. המטרה היא לעבור לטכנולוגיה של משרד ללא נייר. בסופו של התהליך ניתן יהיה לבצע פעילות ולקבל מידע ומסמכים חתומים, בחתימה אלקטרונית, באמצעות אתר האינטרנט של משרד המשפטים.

משמעות תהליך זה מתבטאת ביכולת לשמור על המסמכים באמצעות מחשב ובחיסון רב של נייר. "השימוש בחתימה אלקטרונית מהווה פריצת דרך בתחום סריקת מסמכים היסטוריים. זו הפעם הראשונה בישראל שחברה מפעילה טכנולוגיות ותהליכי בקרה באמצעות שרת חתימות על-פי חוק העדות. על-פי חוק זה תוכר קבילותם של מסמכים סרוקים, בלא צורך בהגשת המקור", אמרה חנה ליפשיץ, סגנית נשיא "מרמנט", שתבצע את העבודה.

<http://www.nfc.co.il/Archive/001-D-144913-00.html?tag=10-07-56>

נשיא טורקיה אישר בניית תחנות כח גרעיניות

נשיא טורקיה, עבדללה גול, אישר חוק שמאפשר הקמת תחנות כח גרעיניות ראשונה בטורקיה. טורקיה מתכננת לבנות שלוש תחנות כח גרעיניות עם הספק כולל של 5,000 מגאוט. התחנה הראשונה הייתה מתוכננת להתחיל לעבוד עד 2012, אבל עיכובים בחקיקה דחו את תאריך היעד. תחת דרישות גוברות לאנרגיה בטורקיה המתפתחת, חתמה הממשלה גם על עסקה בהיקף של מיליארד דולר עם אירן, לשידרוג של קווי חשמל קיימים ובניית קו חדש בין שתי המדינות.

<http://www.planetark.org/dailynewsstory.cfm/newsid/45454/story.htm>

מחקר: ניתן לייצר דלק נקי באמצעות טרמיטים

באחרונה גילו חוקרים אנזימים בגופם של טרמיטים, החיים במרכז ובדרום אמריקה, שמהם ניתן להפיק אתנול - דלק ביולוגי שמניע מכונות, אך מזהם פחות מדלקים רגילים. לשיטות הקיימות לייצור אתנול נדרשים שטחים חקלאיים עצומים, אך כעת תיבחן האפשרות להיעזר בטרמיטים כדי לייצר את הדלק הזה באופן יעיל יותר ובזבזני פחות. החוקרים, שפירסמו השבוע את ממצאיהם בכתב העת המדעי "נייצר", בדקו כיצד מצליחים טרמיטים לפרק ביעילות את התאית, סוג של סוכר שהוא מרכיב עיקרי בצמחים שהם אוכלים. לדברי הביולוג הישראלי רותם שורק, שהשתתף במחקר מטעם אוניברסיטת ברקלי שבארה"ב, "קשה לפרק תאית באמצעים כימיים, אבל הטרמיטים מפרקים אותה ביעילות מדהימה והופכים אותה במעיהם למולקולה, שממנה קל להפיק אתנול. רצינו לדעת איך הם עושים את זה".

כיום, מפיקים אתנול מסוכרים הנמצאים בגרגרי תירס או מקני סוכר. אבל כדי להפיק אתנול בשיטות אלה, יש צורך בשטחים עצומים. בשנים האחרונות, מדינות רבות הסבו שטחים עצומים שבהם יוצר מזון לבני אדם, לשטחים לגידול צמחים להפקת אתנול, דבר שגרם לעלייה במחירי המזון בעולם. אם תימצא שיטה להפקת אתנול מעצים או מצמחים שלמים, יהיה צורך בשטחים קטנים הרבה יותר.

<http://www.haaretz.co.il/hasite/pages/ShArtPE.jhtml?itemNo=927330&contrassID=2&subContrassID=16&sbSubContrassID=0>

וגם: בארה"ב הצליחו מדענים לייצר דלק מבקטריה מיוחדת הנמצאת במי ביוב:
<http://news.walla.co.il/?w=5/1194251>

אוסטרליה אישרה את פרוטוקול קיוטו, ארה"ב נותרה לבדה

מושב הפתיחה של ועידת האקלים הבינ"ל בבאלי שבאינדונזיה, נפתח עם הודעתו של ראש ממשלת אוסטרליה על אישור אמנת קיוטו לצמצום פליטת גזי החממה. זה היה הצעד הראשון שביצע בתפקידו ראש ממשלת אוסטרליה החדש, קווין ראד. בכך נותרה כעת ארצות הברית המדינה המתועשת היחידה שלא אישרה את האמנה, ומתנגדת להטלת מגבלות כפויות על זיהום האוויר שהיא מייצרת. במשך שנים נמתחה ביקורת על אוסטרליה, שעמדה לצד ארצות הברית והתנגדה לאישור האמנה. לכל אורך מסע הבחירות שלו הבטיח ראד כי יציב את נושא התחממות כדור הארץ בראש סדר העדיפויות של אוסטרליה, ויאשר את האמנה אם ייבחר.

הודעה זו של ראד הגיעה גם במקביל לפרסום ממצאים שמראים כי תחנות הכוח באוסטרליה פולטות גזי חממה לאטמוספירה בשיעור הגבוה בעולם ביותר ביחס לגודל האוכלוסייה. על פי המידע המופיע באתר CARMA, תחנות הכוח האוסטרליות הן הכי פחות יעילות בבחינה של גודל האוכלוסייה. הן פולטות 10 טונות של גזי חממה עבור כל אזרח בשנה. לשם השוואה - כמות פליטת הפחמן של סין ביחס לאוכלוסייתה, קטנה פי חמש מזו של אוסטרליה.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3478430,00.html>
<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3472322,00.html>

אסונות הטבע הוכפלו פי ארבעה ב-20 השנים האחרונות

ממוצע של 120 אסונות בשנה בתחילת שנות ה-80 המאה הקודמת, כעת מתרחשים כ-500 בשנה. הארגון הבריטי "אוקספם" אשר פירסם את הנתונים, מייחס אותם להתחממות הגלובלית. "השנה ראינו שטפונות בדרום אסיה, ברחבי אפריקה ובמקסיקו, שהשפיעו על מעל ל-250 מיליון אנשים", אמר ברברה סטוקינג מ"אוקספם". "זו אינה שנה יוצאת דופן. היא עוקבת אחר דפוס של אירועי מזג אוויר יותר תכופים, יותר לא יציבים, יותר בלתי צפויים ויותר קיצוניים, שמשפיעים על יותר בני אדם ברחבי העולם.

מספר בני האדם שמושפעים מאסונות הטבע עלה ב-68%, ממוצע של 174 מיליון בשנה בין השנים 1985-1994, ל-254 מיליון בשנה בין השנים 1995-2004.

<http://www.alertnet.org/thenews/newsdesk/L25184802.htm>

מחויבות, שקיפות ודיווח

גוגל תשקיע מאות מיליוני דולרים בחיפוש חלופות ירוקות להפקת אנרגיה

גוגל לא ידועה בשאיפותיה הצנועות, אבל המטרה שעליה הכריזה החודש עשויה להיות השאפתנית ביותר: החברה התחייבה לעזור לשים קץ לשימוש העולמי בפחם כמקור אנרגיה. גוגל תשקיע מאות מיליוני דולרים בנסיון לפתח מקורות אנרגיה זולים יותר ולא מתכלים כדי לצמצם את צריכת הפחם. זאת באמצעות חברת-בת חדשה שתיקרא RE<C – ראשי תיבות של "אנרגיה מתחדשת זולה יותר מפחם".

במסגרת התוכנית, הזרוע הפילנתרופית של גוגל, Google.org, תשאב מתוך מאגר המניות שלה, ששווה כמעט 2 מיליארד דולר, כדי להשקיע בסטארטאפים של אנרגיה חלופית. בנוסף, גוגל תשכור 20-30 מהנדסים ומומחי אנרגיה, שיפעלו תחת אחראי האנרגיה של גוגל, ביל ווייל. ווייל סיפר כי המטרה הראשונית תהיה להפיק תוך חמש שנים גיגאוואט אחד של אנרגיה מתחדשת – כמות שמספיקה כדי להאיר עיר בגודל של סן פרנסיסקו – בעלות נמוכה מזו של הפקת חשמל מפחם.

אחד המניעים ליוזמה היה צריכת החשמל האדירה של מרכזי המחשוב של החברה. "קשה מאוד למצוא אפשרויות שאינן מבוססות על פחם או על טכנולוגיות מלוכלכות", אמר סרגיי ברין, אחד ממייסדי גוגל. "אנחנו לא מרגישים טוב לגבי זה שאנחנו במצב הזה."

<http://www.nrg.co.il/online/10/ART1/664/816.html>

תוכנית שימוש חוזר ומיחזור בזירוקס חסכה לה 2 מיליארד פאונד

"הניסיון של זירוקס עם שימוש חוזר, מיחזור וייצור מחדש לא רק מנע מפסולת להגיע למטמנות ברחבי העולם, אלא גם חסך לחברה יותר מ-2 מיליארד פאונד", אמרה פטרישיה קלקינס, סגנית נשיא זירוקס. "אם כמות הפסולת הייתה מועמסת לתוך משאיות זבל, היא הייתה ממלאת יותר מ-160,000 משאיות, שהיו משתרעות על יותר מ-1600 קילומטרים".

תוכנית השימוש החוזר והמיחזור של מחסניות דיו בזירוקס מנעה ממעל 2.7 מיליון מחסניות ומכ-11 מיליון פאונד של פסולת להגיע למטמנה בשנה שעברה. המרת ציוד בשלב סוף השימוש בו למוצרים וחלקים חדשים חסכה עוד 111 מיליון פאונד. מתוך 43,000 טון רבוע של ציוד שיועד להשלכה למטמנות כפסולת ב-2006, זירוקס עשתה שימוש חוזר או מיחזור 96%.

<http://www.environmentalleader.com/2007/11/12/xerox-saves-2-billion-by-diverting-2-billion-pounds-of-waste-from-landfills>

מחקר: טענות ירוקות מטעות ב-99% מהמוצרים

חברת TerraChoice האמריקאית מפרסמת דוח חדש בשם "Six Sins of Greenwashing" אשר מראה כי מתוך 1,018 מוצרי צריכה נפוצים, ממשחות שיניים ועד למדפסות, שנבחרו באופן אקראי למחקר, 99% אשמים בגרינווש. "המוצרים שסקרנו העלו יחד 1,753 טענות, ו-99% מהם ביצעו לפחות אחד מששת החטאים של גרינווש", אמר נשיא החברה.

ששת החטאים שהדוח מתייחס אליהם הם:

1. חטא ה"טרייד-אוף" הנסתר – לדוגמה, מוצר חשמלי "יעיל אנרגטית" שמכיל רכיבים מסוכנים.
2. חטא חוסר ההוכחה – לדוגמה, שמפו שטוען שהוא אורגני, ללא כל הוכחה נראית לעין שהוא כזה.
3. חטא אי-בהירות – מוצרים שטוענים להיות 100% טבעיים כאשר חומרים טבעיים רבים הם מסוכנים, כמו ארסן או פורמלדהיד.
4. חטא חוסר רלוונטיות – מוצרים שטוענים להיותם נטולי CFC, למרות ש-CFCs נאסרו לשימוש כבר לפני 20 שנה.
5. חטא השקר – מוצרים שטוענים שהם מאושרים על ידי ארגון בינלאומי מוכר כמו Energy Star.
6. חטא הרע במיעוטו – כמו סיגריות אורגניות, או מדברים "ידידותיים לסביבה".

<http://www.environmentalleader.com/2007/11/20/study-finds-misleading-green-claims-in-99-of-products-surveyed>

חברות המזון מפתחות הנחיות GRI מיוחדות למגזר

נסטלה, טייסון, קפה גרין מאונטיין ועוד חברות מזון עולמיות עובדות עם צוות היוזמה הגלובלית לדיווח (GRI) במטרה לפתח הנחיות לדיווח בר-קיימא לתעשיית המזון. הנספח שיפותח יהיה תוספת להנחיות ה-G3 הכלליות יותר.

"אנחנו מאמינים כי מערכת הנחיות מקיפה למגזר המזון תספק עקביות ורלוונטיות לתהליך הדיווח ותגדיל את יכולתנו לדאוג לתחומי הקלת הרעב, איכות המוצר, הגנת הסביבה, רווחת העובד ותמיכה בקהילה", אמר נשיא טייסון, אחד מחברי צוות העבודה החדש ב-GRI.

GRI מעוניינת ליצור קבוצת עבודה מלאה בדצמבר 2007, וכעת מגוייסות חברות מזון להצטרף כשותפות לצוות.

<http://www.environmentalleader.com/2007/11/20/food-companies-gri-developing-sustainability-reporting-guidelines>

בקרוּב – "היטל חופים" למגורים בקרבת הים

אלפי בעלי דירות ומבנים הנמצאים בטווח של 100 מטר או פחות מקו החוף של ישראל, צפויים לשלם בקרוב היטל חופים מיוחד נוסף על תשלום הארנונה. כך עולה מדיונים בנושא המתקיימים בימים אלה באוצר ביוזמת המשרד להגנת הסביבה. היטל מסוג זה לא קיים במדינות אחרות, אך במשרד להגנת הסביבה מסבירים כי רצועת החוף הקצרה (196 ק"מ) והצפופה של מדינת ישראל, שחלקים ניכרים ממנה תפוסים על-ידי מתקנים צבאיים ואחרים, מותרה לציבור הרחב שטח חוף מגוחך של 2.5 מ"מ לאדם. לאורך רצועת החוף פזורים אלפי בתים ומבנים הנמצאים במרחק של פחות מ-100 מטר מקו החוף, בהם בניינים רבים ברחוב הירקון בתל-אביב. ראש אגף הכלכלה במשרד להגנת הסביבה, ניר קדמי, העריך כי בקרוב יגובשו ההסכמות הנדרשות כדי להביא את ההיטל לאישורה הסופי של הכנסת, כמתחייב בחוק.

<http://www.nrg.co.il/online/35/ART1/661/241.html>

בריטניה – חוק שינויי אקלים יצמצם 60% מהפליטות

ראש ממשלת בריטניה, גורדון בראון, קבע מחוייבות של בריטניה להפחתת גזי חממה ב-60% לפני 2050, במסגרת חוק שינויי אקלים. חוק זה יהפוך את בריטניה למדינה הראשונה אשר מצביה יעד הפחתת פליטות במסגרת חוק. החוק יחייב הפחתת פליטות של בין 26%-32% עד 2020. ארגונים ירוקים קראו לממשלה לקחת צעד נוסף קדימה על ידי הצבת יעדים שנתיים, העלאת אחוז ההפחתה הכולל עד אמצע המאה ל-80 ולכלול בהפחתות גם תחבורה ימית ואווירית בינלאומית.

<http://www.environmentalleader.com/2007/11/07/uk-climate-change-bill-will-cut-emissions-60>

וועדות מחוזיות יוכלו לאשר הקמת תחנות כח קטנות

ועדות התכנון המחוזיות יוסמכו לאשר הקמת תחנות כוח קטנות, בהספק של עד 250 מגה ואת בתחומן - כך המליצה אתמול המועצה הארצית לתכנון ולבנייה. מדובר בתוכנית מתאר ארצית חלקית, שנועדה לעודד ייצור חשמל בתחנות קטנות ולפשט את הליכי תכנון. התוכנית תועבר לבדיקת הוועדות המחוזיות, ותשוב להידון במועצה הארצית להכרעה סופית. עידוד ייצור חשמל באמצעות יחידות קטנות במחזור משולב, המוסקות בגז טבעי או באנרגיות מתחדשות נעשה כחלק ממדיניות הממשלה של ביזור סמכויות והפרטה במשק החשמל. התוכנית מגדירה תחנות כוח קטנות על פי כושר הייצור שלהן (עד 250 מגה ואת), חיבור התחנה לחשמל בקווי מתח גבוה או מתח עליון מאושרים ועל פי שטחן (עד 100 דונם).

<http://www.haaretz.co.il/hasite/pages/ShArtPE.jhtml?itemNo=923816&contrastID=2&subContrastID=6&sbSubContrastID=0>

פורטלנד מציעה: מס לבתים לא יעילים אנרגטית, תמריץ ליעילים

העיר פורטלנד עתידה לצמצם את תדמיתה הירוקה עם מס פחמן למבנים חדשים שאינם יעילים מספיק מבחינה אנרגטית, ועם תשלום לקבלנים של מבנים יעילים במיוחד. לפי התכנון, מבתים שרק עומדים בדרישות החוק ליעילות אנרגטית ולא מעבר לכך, יגבה מס. קבלנים שמבניהם יעילים ב-30% יותר מהדרישות לא ישלמו, וקבלנים שמבניהם יעילים ב-45% ומעלה מהדרישות, יקבלו תשלום. ההצעה גם תחייב מוכרים של בתים קיימים ומבני תעשייה לתת לרוכשים תוצאות של סקר אנרגיה. בפורטלנד יודעים שזהו מהלך שאפתני ושנוי במחלוקת, אך מקווים להוביל מדיניות חדשה בתחום.

http://seattletimes.nwsour.com/html/localnews/2004001914_webgreenbuildtax08.html